

SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN

Verksamhetsberättelse

Svenska Psykiatriska Föreningen 2022

Svenska Psykiatriska Föreningen har totalt 1263 medlemmar varav 659 specialitläkare, 312 seniorer, 255 ST-läkare, 12 korresponderade medlemmar och 25 hedersledamöter. Föreningen har tre subsektioner: Svenska Sällskapet för Bipolär Sjukdom (SSBS), Konsultationspsykiatri och Svensk Förening för Äldrepsykiatri (SFÄP) vars medlemmar också är medlemmar i SPF.

Innehåll:

1. Styrelsens sammansättning
2. Styrelsens arbete
3. Huvudsakliga arbetsområden
4. Utbildningsutskottet
5. Remisser
6. Samverkan
7. Tidskriften Svensk Psykiatri
8. Kliniska riktlinjer
9. Internationell samverkan

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

1. Styrelsens sammansättning

Ordförande:	Martin Hultén
Vice ordförande:	Maria Larsson
Sekreterare:	Linda Martinik
Skattmästare:	Denada Aiff
Redaktör för Svensk Psykiatri:	Tove Gunnarsson
Vetenskaplig sekreterare:	Jonas Eberhard
Facklig sekreterare:	Matilda Naesström
ST-representant:	Daniel Hedqvist
Ledamöter:	Tarmo Kariis Cave Sinai
Adjungerad ledamot:	Karl Axel Lundblad
Adjungerad till styrelsen:	Dan Gothefors, riktlinjeansvarig
Valberedning:	Lise-Lotte Risö Bergerlind (sammankallande) Olle Hollertz Marie Bendix Mikael Sandlund Hans-Peter Mofors Lars Farde Ullakarin Nyberg Gisela Larmark

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

2. Styrelsens arbete

Styrelsen sammanträdde vid nio tillfällen. Styrelsemöten hölls 220117, 220209, 220315, 220406 (digitalt möte), 220524–25, 220831 (digitalt möte), 221016, 221117, 221214–15. Efter årsmötet 220317 hölls ett konstituerande möte. Vid de fysiska mötena fanns möjlighet att medverka digitalt för de styrelsemedlemmar som inte hade möjlighet att vara på plats.

3. Huvudsakliga arbetsområden

Styrelsen har under verksamhetsåret bland annat arbetat med följande uppgifter:

Svenska Psykiatrikongressen

Kongressen genomfördes på Münchenbryggeriet i Stockholm, 16 – 18 mars 2022. 784 personer deltog. Även inför denna kongress påverkades planeringen av pandemin med osäkerhet kring eventuella restriktioner. Restriktionerna släpptes dock i februari varför kongressen kunde genomföras som planerat.

Fortbildningsaktiviteter

Maria Larsson höll i etikseminariet "Psykiatern i det offentliga rummet" på Svenska Läkaresällskapet den 26 september. Ett 60-tal personer medverkade fysiskt och via länk.

Hemsidan, sociala medier och debatter

Via hemsidan Svenskpsykiatri.se och SPF: s Facebook-grupp kommunicerade SPF uppdateringar, nya nummer av tidskriften, händelser, evenemang, debattinlägg och forskning. Karl Axel Lundblad är webmaster. Svenska Psykiatriska Föreningen har varit synlig i tryckt press, bland annat Läkartidningen och Dagens Medicin.

Mordet på Ing-Marie Wieselgren

Med anledning av mordet på psykiatrisamordnare Ing-Marie Wieselgren kallades Martin Hultén till förhör med säkerhetspolisen. 14 november vittnade han i rättegången i Visby om hur mordet på Wieselgren hade inverkan på säkerhetssituationen inom den svenska psykiatri och samhället i stort. Händelsen berörde styrelsen och medlemmarna starkt och påverkade även styrelsens arbete under året, både i debatten och i planeringen inför större offentliga sammankomster.

Arrangemang av kongressresa

I oktober 2022 arrangerades en kongressresa till Wien med Tarmo Kariis som reseledare från styrelsen. 25 personer deltog.

SPF: s kansli

SPF:s mångåriga och uppskattade kanslist Ewa Mattsson avslutade sitt uppdrag under 2022. Hon ersattes av administratör Anki Tranefors och ekonom Linda Thuresson. Med anledning av förändringen tog styrelsen beslut om att digitalisera administrationen. Det nya systemet "MyClub" hanterar bland annat medlemsavgifterna som nu skickas ut digitalt. Ytterligare förändringar planeras för att underlätta medlemshanteringen samt styrelsearbetet.

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

ST-läkare i psykiatri (STP)

Styrelsen har under 2022 bestått av ordförande Jonatan Adling, vice ordförande Fredrik Rosenqvist, kassör Petra Truedson, sekreterare Camilla Thuneland samt ledamöterna Daniel Hedqvist, Esmail Jamshidi, Amy Bruta, Natte Hillerberg, Zahid Candemir, Maria Gustavsson, Carin Frisk och Olle Maltén. Adjungerade till styrelsen har varit Eric Tapia, Michil Yasji, Alberto Pedro Sánchez och Johan Nilsson. STP har bland annat arbetat med en ST-enkät där syftet är att årligen kartlägga ST-läkarnas utbildning och arbetsmiljö. STP har också representerat Sverige på den europeiska ST-läkarorganisationen EFPT:s kongress på Malta samt besökt STP:s motsvarighet i Danmark.

STP-konferensen

På grund av pandemin flyttades STP-konferensen från januari till maj. Den hölls på Yasuragi i Stockholm med temat "100 % Zoomfritt". Biljetterna sålde slut snabbt och konferensen blev fullsatt. Efter konferensen fick styrelsen omgående börja planera för 2023 års konferens på Stenungsbaden i Stenungsund som genomfördes i januari 2023 enligt ordinarie planering.

Säker suicidprevention

På uppdrag av styrelsen ansvarar Ullakarin Nyberg för projektet Säker Suicidprevention som genomförs tillsammans med LÖF (Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag). Styrelsen stöttar och följer arbetet löpande.

Projekt med RSMH om förbättrade levnadsvanor

I samarbete med RSMH ansökte SPF om stadsbidrag från Socialstyrelsen. Statsbidraget syftar till att stimulera professionsorganisationer inom vården att arbeta för att förebygga och behandla ohälsosamma levnadsvanor. SPF och RSMH ansökte om en större summa pengar men tilldelades 100 000 kronor. Projektet syftade till att utveckla cirkelträning för personer med psykisk sjukdom för att uppnå bättre hälsa.

Samsjuklighetsutredningen

Remissen "Samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet" som skickades ut av Socialdepartementet under våren 2022 har prioriterats i styrelsearbetet. Styrelsens kom fram till att LVM och LPT fortsatt borde vara två olika lagar men att den nya LVM-lagen bör ha liknande struktur som LPT och också sortera under Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Förutom remissvar till Socialdepartementet debatterade SPF frågan i olika forum. Maria Larsson och Karl Axel Lundblad medverkade på ett seminarium om samsjuklighetsutredningen i Almedalen. SPF fortsatte att diskutera frågan med SKR under hösten 2022.

Specialistexamen

Styrelsen har startat ett arbete med att utforma en examen för specialister. Arbetet leds av Karl Axel Lundblad.

Choosing Wisely

Projektet syftar till att minska problemen med onödig överanvändning av medicinska resurser. Choosing Wisely startades i USA och finns inom alla specialiteter inklusive psykiatri. Kloka kliniska val är en arbetsgrupp inom SLS där SPF medverkar för psykiatrins räkning.

Arbetet inom SPF startades 2021 och drivs av Herman Holm tillsammans med Martin Hultén och Matilda Naesström.

4. Utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet bestod under 2022 av Elina Sarasalo, Sarantos Stasinakis, Denada Aiff, Gisela Larmark, Steinn Steingrimsson, Karin Stolare, Marie Dahlin, Olle Hollertz, Maria Nilsson och Natte Hillerberg. Den sistnämnda är representant för STP. Utskottet leddes av ordförande Matilda Naesström. Utbildningsutskottet hade två heldags hybridmöten i Stockholm 220407 och 221122. Därutöver hölls fyra kortare digitala möten under året. Utbildningsutskottet bevakade frågor rörande läkarutbildningen, AT-tjänstgöring, ST-tjänstgöring och BT-tjänstgöring. Utskottet har under 2022 fortsatt att arbeta med frågor gällande införandet av den legitimerande 6-åriga läkarutbildningen, BT-tjänstgöring och ny ST-förordning. Under året uppdaterades SPF:s rekommendationer för det vetenskapliga delmålet enligt nya ST-förordningen. Utskottet arbetade även med frågan kring en nationell specialist/ST-examinering och lade fram rekommendationer kring utformandet av en sådan examinerings. Sarantos Stasinakis rapporterade från METIS styrgrupp. Fokus har varit behov och framtagande av specialistkurser för fortbildning. Under året har METIS arbetat med att ta fram en specialistkurs inom beroendemedicin där utskottet har varit med i arbetsgruppen för denna kurs. I UEMS (The European Union of Medical Specialists) representeras Sverige av Maria Nilsson Markhed och Olle Hollertz som är adjungerade i utbildningsutskottet. En fråga som diskuteras är behovet av europeisk specialistexamen i slutet av ST-utbildningen. Under året har dokument och rekommendationer kopplade till utbildning på hemsidan gått igenom och uppdaterats via utskottet.

5. Remisser

Remisshantering är en stor och viktig del i styrelsearbetet som koordineras av Cave Sinai. Flera viktiga och övergripande frågor har inkommit under året som bland annat rör tillgänglighet, tvångsvård och upprustning av totalförsvaret. Remissvaren finns att läsa på hemsidan. Totalt inkom 20 remissförfrågningar varav 18 remisser har besvarats under verksamhetsåret:

1. Stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur
2. Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar
3. Börja med barnen! Följ upp hälsa och dela information för en god och nära vård
4. Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen. Utkast till lagrådsremiss
5. Våld i nära relationer – förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om VNR
6. Samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet
7. En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker
8. Hälso- och sjukvårdens beredskap – struktur för ökad förmåga
9. Inspektionen för vård och omsorg – förslag på nya föreskrifter om chefsöverläkarens underrättelse- och uppgiftsskyldighet avseende vissa åtgärder inom psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

10. Förslag till föreskrifter om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård
11. Vägen till ökad tillgänglighet – delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram
12. Förslag till ändring i målbeskrivningar i föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring
13. Betänkande av Utredningen om vissa tvångsvårdsfrågor
14. Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer
15. Etisk analys avseende omdiagnostisering
16. Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp; Depression hos vuxna
17. Intern remiss för personcentrerat sammanhållet vårdförlopp Självskadebeteende, vuxna.
18. Föreskrift HSLF-FS 2021:8, kursämnen

Remissen "Samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet" även kallad Samsjuklighetsutredningen ägnades extra tid och remissvar skrevs i samverkan med bl.a. Svensk förening för beroendemedicin.

6. Samverkan

Svenska Läkaresällskapet (SLS)

Svenska Läkaresällskapet har bifallit SPF: s ansökan om att bli medlemsförening. SPF blir formellt antagen som medlemsförening 2023. SPF: s medlemmar blir då automatiskt medlemmar i SLS. Styrelsen har även medverkat vid SLS fullmäktigemöte samt flertalet möten och aktiviteter. Flera av styrelsens möten samt etikseminariet hölls på SLS.

Läkarförbundet

SPF medverkade på Läkarförbundets representantskap och fullmäktige. Styrelsen har även haft kommunikation med ordförande Sofia Rydgren Stale.

Sveriges kommuner och regioner

SPF har samarbete med SKR bland annat genom projektet "Kraftsamling för psykisk hälsa" samt Nationell kunskapsstyrning och kvalitetsregister. SPF medverkade vid en minnesstund till Ing-Marie Wieselgrens minne samt fortsätter att arbeta tillsammans med SKR i hennes anda.

Bokförlaget Natur och Kultur

2022 tilldelades fem personer Cullbergstipendiet som tillsammans fick dela på 230 000 kr i resestipendier.

Socialstyrelsen

Under 2022 har styrelsen främst samverkat med Socialstyrelsen genom att besvara remisser.

7. Tidskriften Svensk Psykiatri

Redaktionen har bestått av:

- Huvudredaktör: Tove Gunnarsson (SPF)

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

- För SPF: Daniel Frydman och Alessandra Hedlund
- För SFBUP: Björn Wrangsjö och Per Gustafsson (avliden den 23 september 2022)
- För SRPF: Hanna Edberg och Anna Hillerberg
- Tekniska redaktörer: Stina Djurberg och Carol Schultheis.

Redaktionsmöten har hållits i form av internat i april och november, därutöver ett antal möten via Zoom.

Tidskriften har under året utkommit med fyra nummer, med följande teman:

- Nr 1: See one, do one, teach one?
- Nr 2: Gammal
- Nr 3: Anmä!
- Nr 4: Tabu

8. Kliniska riktlinjer

Under våren 2021 publicerades kliniska riktlinjer Konsultation-liaisonpsykiatri i bokform, vilket uppmärksammades vid Svenska Psykiatrikongressen 2022. Arbetsgruppen leddes av Lars Wahlström och bestod till stor del av personer från Föreningen för Konsultationspsykiatri. Strax innan årsskiftet 2023 gjordes riktlinjen tillgänglig elektroniskt på SPF:s hemsida.

Pågående riktlinjearbeten:

- **Psykotiska syndrom och somatisk differentialdiagnostik.** Arbetsgrupp under ledning av Olle Lidman. Riktlinjen är försenad. Det är oklart om arbetet når fram till publicering.
- **Psykofarmakologi.** Arbetet pågår under ledning av Michael Andresen. Tidpunkt för publicering är oklart eftersom arbetet är försenat.
- **Utmattningssyndrom.** Arbetsgrupp under ledning av Marie Åsberg. Arbetet är ett samarbete mellan specialistföreningarna Svenska psykiatriska föreningen, Svenska Företagsläkarföreningen, Svensk Arbets- och Miljömedicinsk Förening, Svensk förening för allmänmedicin (SFAM) samt Rehabiliteringsmedicin. Under året har beslut fattats att arbetet inte kommer att ges ut i serien SPF:s kliniska riktlinjer utan blir ett fristående arbete.

9. Internationell samverkan

European Psychiatric Association (EPA)

Martin Hultén och vetenskaplig sekreterare Jonas Eberhard har varit SPF: s representanter i EPA. De deltog i "General Assembly" i samband med den digitala kongressen i juni. Martin Hultén medverkade även på två möten med Council of NPA: s. Centrala ämnen var det europeiska samarbetet, förhållningssätt till Rysslands psykiatriförening och lägesrapporter från Ukraina. Jonas Eberhard har även haft löpande korrespondens med EPA: s Section of Psychopharmacology.

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

Nordic Psychiatric Associations (NPA)

Under året har tre styrelsemöten genomförts i digital och fysisk form där Martin Hultén deltog. Det senaste mötet genomfördes i internatform med fokus på ekonomi, samarbetet med Taylor and Francis samt planering inför den kommande nordiska kongressen i Riga 2024. Jonas Eberhard som är kassör i NPA medverkade också vid dessa möten.

Två nummer av The Nordic Psychiatrist har utkommit där Hans-Peter Mofors är huvudredaktör och i den rollen kommer Hans-Peter att även i fortsättningen delta i NPA:s styrelsearbete som adjungerad.

World Psychiatric Association (WPA)

Styrelsen följer WPA:s arbete löpande. Professor Danuta Wasserman är President Elect i WPA:s styrelse och Ramune Mazaliauskiene från Litauen är representant för de nordiska länderna. Jonas Eberhard har haft kontakt med Danuta Wasserman bl.a. med fokus på hjälpinsatser till den ukrainska psykiatrin.

Nordisk samverkan

Martin Hultén bjöds in till den norska motsvarigheten till SPK, den s.k. "Veka", av norska ordföranden Lars Lien. Martin Hultén representerade Sverige vid ett ordföranderåd på scen där han även föreläste om SPF:s arbete och inriktning gällande implementering av Kloka kliniska val (Choosing Wisely).

Internationellt samarbete

Jonas Eberhard arrangerade Maudsley Forum Scandinavia i september tillsammans med brittiska kollegor. Mötet samlade cirka 150 deltagare från hela Skandinavien.

Styrelsen i mars 2023

Martin Hultén, ordförande
Maria Larsson, vice ordförande
Linda Martinik, sekreterare
Denada Aiff, skattmästare
Jonas Eberhard, vetenskaplig sekreterare
Matilda Naesström, facklig sekreterare
Tove Gunnarsson, redaktör för Svensk Psykiatri
Tarmo Kariis, ledamot
Cave Sinai, ledamot
Karl Axel Lundblad, adjungerad ledamot
Daniel Hedqvist, ST-representant